

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 78/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2021 prerokoval námietku zaujatosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, advokátska kancelária, Janka Alexyho 7, Bratislava, vznesenú proti sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Robertovi Šorlovi v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 5/2021 a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Robert Šorl nie je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 5/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vedie pod sp. zn. Rvp 5/2021 konanie o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia tam označených práv uznesením Generálnej prokuratúry

Slovenskej republiky sp. zn. XV Gn 377/20/1000 z 2. novembra 2020 a jemu predchádzajúcim postupom. Vec napadla III. senátu ústavného súdu, ktorého predsedom a súčasne sudcom spravodajcom v danej veci je sudca Robert Šorl.

2. Podaním doručením ústavnému súdu 11. januára 2021 sťažovateľka v konaní sp. zn. Rvp 5/2021 vzniesla podľa § 50 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi.

3. V odôvodnení námietky zaujatosti sťažovateľka uviedla, že „*pre pomer k veci a k sťažovateľke cez tretie osoby*“ existujú dôvodné pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Roberta Šorla. Tie vyplývajú predovšetkým zo skutočnosti, že ako predseda Okresného súdu Prievidza bol predstaviteľom štátnej správy súdu podriadeným Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 5/2021 namieta nevyšetrenie jej trestných oznámení, v ktorých sú podozriví predstavitelia štátnej správy súdov, a preto je daná dôvodná pochybnosť o nezaujatosti sudcu Roberta Šorla v konaní o jej ústavnej sťažnosti. Druhou podstatnou námietkou sťažovateľky je pomer sudcu ústavného súdu k osobe sťažovateľky vyplývajúci z väzby jej švagra, ktorý pochádza z [REDAKOVANÉ] a ako úspešný podnikateľ „*ovláda takmer celé Slovensko*“. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o vylúčení sudcu Roberta Šorla z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021 pre pomer k veci a sťažovateľke.

4. Sudca Robert Šorl sa k námietke zaujatosti vyjadril listom z 19. januára 2021, v ktorom uviedol: „*Podaním doručeným 11. januára 2021 sťažovateľka vzniesla voči mne námietku zaujatosti, ktorú odôvodňuje tým, že som bol predsedom Okresného súdu Prievidza, pričom z okresu [REDAKOVANÉ] má švagra. Okrem toho v námietke spomína viaceré osoby a rôzne konania voči jej osobe.*

K tomu podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde uvádzam, že sťažovateľku a ani iné osoby uvádzané v jej námietke nepoznám. V tom, že som bol predsedom Okresného súdu Prievidza, dôvod mojej zaujatosti nevidím, pričom vo veci týkajúcej sa ústavnej sťažnosti

sťažovateľky som nebol činný. K veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe a ani ich zástupcom žiaden pomer nemám.“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti proti sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

6. Podľa čl. IV bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje

- a) prvý senát, ak ide o sudcov štvrtého senátu,
- b) druhý senát v zložení určenom v čl. II bode 3.2 písm. b), ak ide o sudcov prvého senátu,
- c) tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu,
- d) štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

7. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania (porov. BARAK, A. *Judge in a Democracy*. Princeton University Press, 2008. s. 101 a nasl.), resp. nevzniká navonok legitímny dojem, že by takýto záujem mohol mať. Rozhodovanie sudcom, ktorý nie je nestranný, nie je len popretím rovnosti účastníkov konania, ale ide svojím spôsobom aj o rozhodovanie vo vlastnej veci (*nemo iudex in causa sua*; porov. bod 5 uznesenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. j. Nao 46/2010-78 z 11. júna 2010; dostupné na internete: www.nssoud.cz), a vôbec o popretie zmyslu súdnictva a práva.

8. Ústavný súd už vo svojej predošlej judikatúre konštatoval, že z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (porov. *Piersack v. Belgicko*, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok ESLP z 1. 10. 1982; *Pohoska v. Poľsko*, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok ESLP z 10. 1. 2012).

9. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomennými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to jednak vo všeobecnosti (porov. *Olujic v. Chorvátsko*, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (porov. *Kinsky v. Česká republika*, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok ESLP z 9. 2. 2012, bod 87). Pri rozhodovaní o tom, či v danom prípade existuje legitímny

dôvod na obavy, že istý sudca nie je nestranný, hľadisko namietateľa je dôležité, ale nie je rozhodujúce; rozhodujúce je, či tieto obavy môžu byť považované za objektívne odôvodnené (porov. Thorgeir Thorgeirson v. Island, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESĽP z 25. 6. 1992, bod 51).

10. Nestrannosť je vo vnímaní ESĽP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom.

11. Podstatou námietky zaujatosti sťažovateľky vznesenej v konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021 proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi je jeho predchádzajúce pôsobenie na poste predsedu Okresného súdu Prievidza, teda v pozícii orgánu štátnej správy súdu, a tiež skutočnosť, že v [REDAKOVANÉ] žije švagor sťažovateľky. Ostatná časť odôvodnenia námietky sťažovateľky má charakter chaotickej a nesúrodej argumentácie o rôznych osobách, ich vzájomných prepojeniach a o konaniach iniciovaných sťažovateľkou.

12. V rámci dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu ustanovených v § 49 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde je potrebné uviesť, že predpoklady vylúčenia sudcu ústavného súdu opísané ako „*pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom*“ vzhľadom na okolnosti aplikovateľné na vec námietky zaujatosti sťažovateľky proti sudcovi ústavného súdu Robertovi Šorlovi naplnené nie sú.

13. Ústavný súd nenachádza žiadnu súvislosť medzi predchádzajúcim pôsobením sudcu ústavného súdu Roberta Šorla vo funkcii predsedu Okresného súdu Prievidza, v rámci ktorej ako predstaviteľ štátnej správy súdu realizoval kompetencie tohto orgánu verejnej moci, a vecou sťažovateľky vedenou ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021, v ktorej namieta porušenie tam označených práv postupom a rozhodnutím Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Tento orgán nie je orgánom verejnej moci, za ktorý by bol oprávnený konať namietaný sudca. Podľa ústavného súdu neexistuje žiaden dôvodný predpoklad pre vylúčenie namietaného sudcu pre pomer k veci sťažovateľky.

14. Ústavný súd neidentifikoval ako dôvod vylúčenia ani okolnosť, že švagor sťažovateľky žije v meste [REDAKOVANÉ], kde sa venuje podnikateľskej činnosti. V tejto súvislosti je podstatné, že sudca ústavného súdu Robert Šorl nie je v príbuzenskom vzťahu so sťažovateľkou, s jej blízkou osobou, s jej právnou zástupkyňou pred ústavným súdom alebo pred všeobecnými súdmi alebo so zúčastnenými osobami.

15. Rovnako v konaní, ktoré je predmetom ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 5/2021, nebol sudca ústavného súdu Robert Šorl v minulosti žiadnym spôsobom činný alebo zainteresovaný na predmete tohto konania.

16. Pri skúmaní nestrannosti (subjektívny a objektívny test nestrannosti) sudcu ústavného súdu Roberta Šorla tak podľa ústavného súdu nateraz neexistuje zistiteľná skutočnosť, ktorá odôvodňuje vznik subjektívnej alebo objektívnej pochybnosti o jeho predpojatosti vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021. Podľa ústavného súdu ani z pohľadu nestranného pozorovateľa sa nemôže dôvodne javiť, že sudca ústavného súdu Robert Šorl má pomer k účastníkom konania alebo ich zástupcom pred ústavným súdom alebo pomer k veci prejednávanej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021.

17. Vzhľadom na uvedené IV. senát ústavného súdu dospel k záveru, že nezistil žiadne skutočnosti na vylúčenie sudcu ústavného súdu Roberta Šorla z prejednávania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5/2021, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2021

Libor DUĽA
predseda senátu